

Hristiyanlık ve İnanç Temelleri:

**Metodist
Episkopal
Baptist
Evanjelik Kiliseler**

Mehmet Oğuz

Diyalog Enstitüsü San Antonio

7 Haziran 2020

Amazing Grace (Hayranlık Uyandıran Lütüf): İngiliz şair ve Anglikan dinadamı John Newton 1772 de yazdığı ve 1779 yayınlanan Hristiyan ilahisi

Hristiyanlık ve İnanç Temelleri:

- * Mezhepler hakkında kısa bir bilgi
- * Metodist
- * Episkopal
- * Baptist
- * Evanjelik Kiliseler

Kaç farklı kilise var?

Bölünme Sebepleri

Kiliseyi yönetme şekli

Vaftiz

Keramet

Kutsal Komünyon Niteliği

Dil ve Irk

Aklın üstünlüğü fikri

Many mansions

Selected denominations, origins

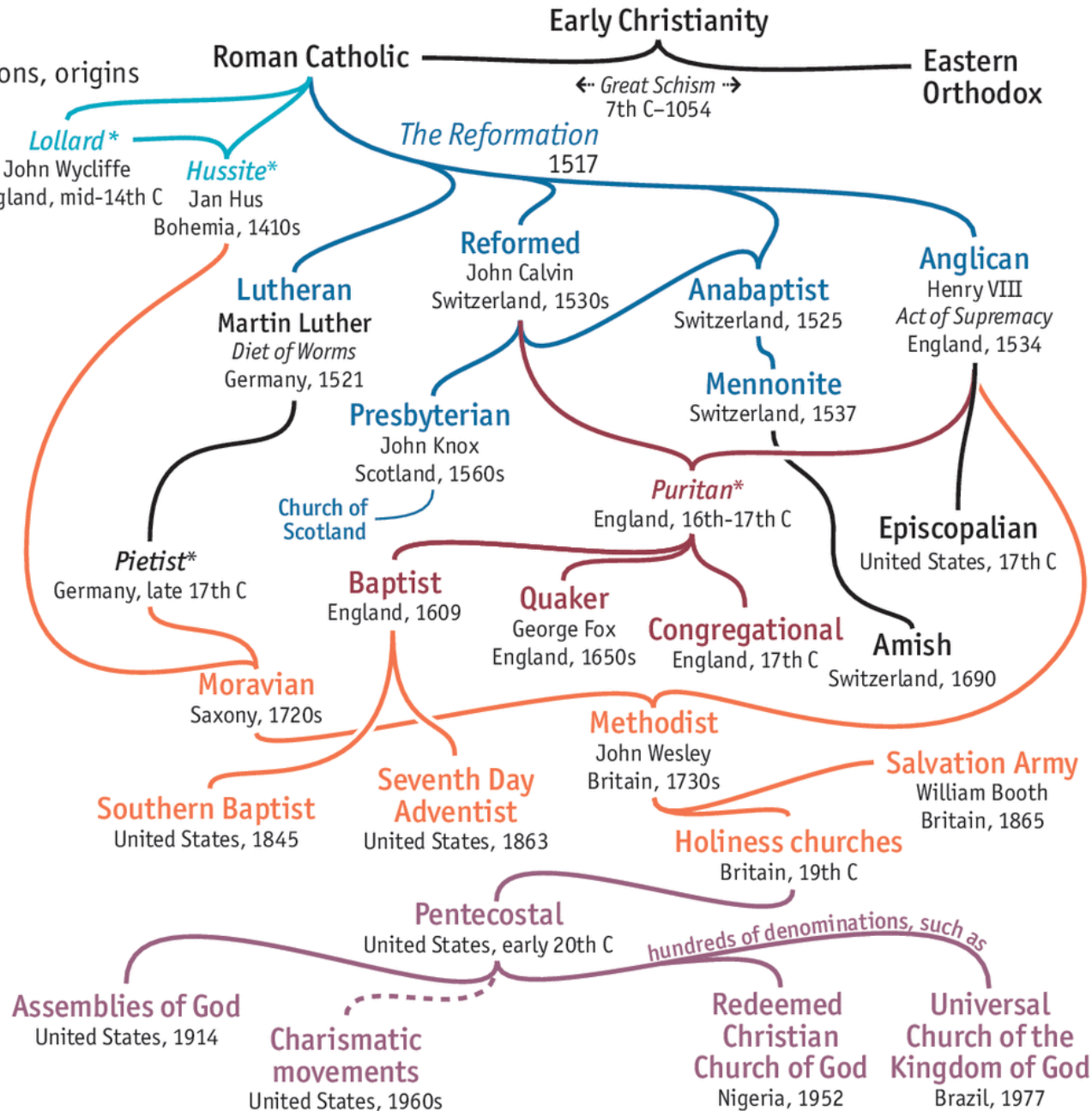
PRE-REFORMATION

EUROPEAN REFORMATION

ENGLISH REFORMATION

GREAT AWAKENINGS

MODERN EVANGELICAL MOVEMENT

Source: *The Economist*

*Denomination or movement no longer exists

Metodist

Methodist Church

Influences

Church of England

Calvin & Luther

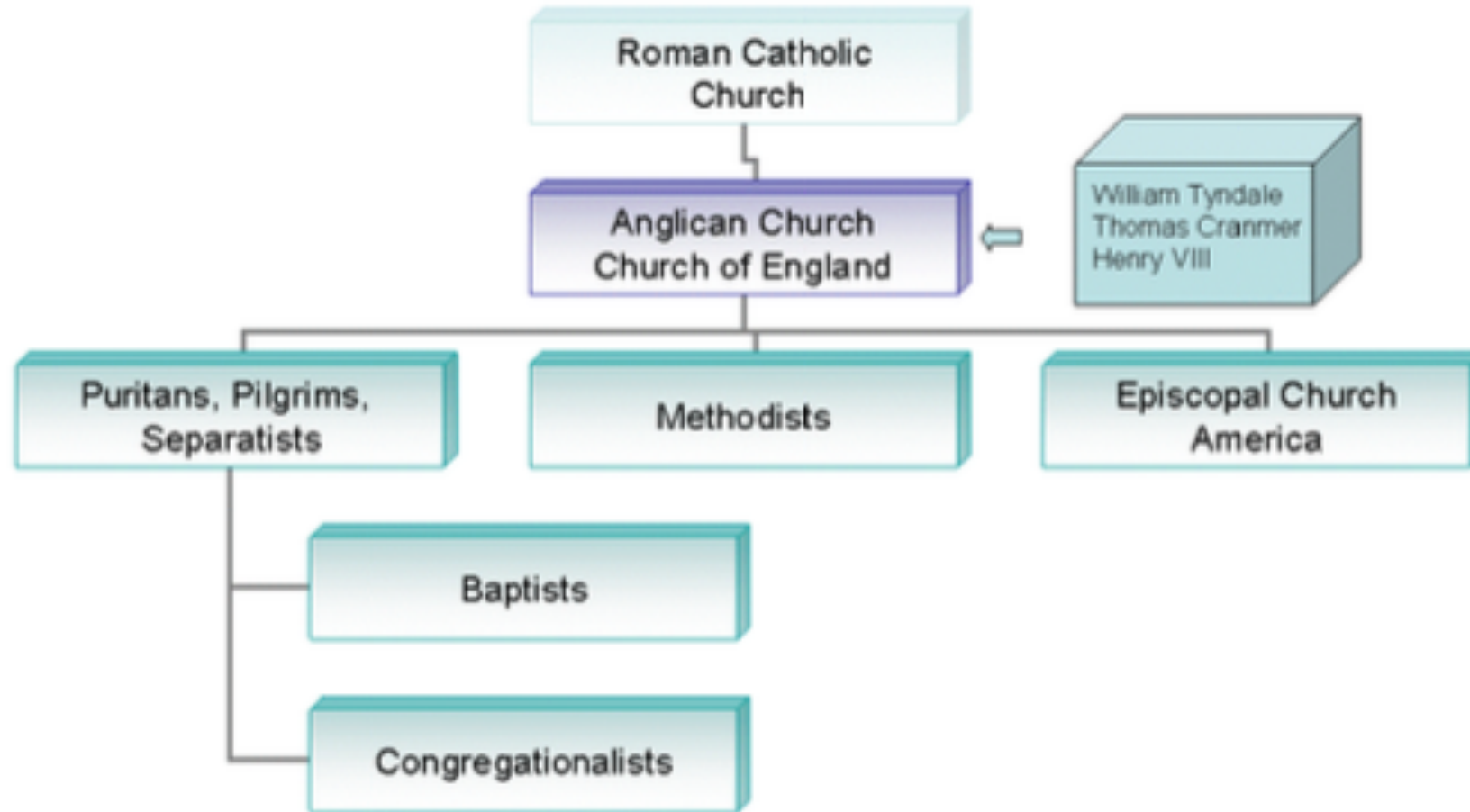
Moravians

Arminians

Kurucusu:	John Wesley ve Charles Wesley
Olusum:	Oxford Universtesi Holy Club (1729)
Teolojik inanc ve pratikler	Evangelical (Evanjelik,), Free Will (Ozgur irade), Prevenient Grace veya Enabling Grace (Tanrının kisiye hayatının bir noktasında sevgiyi, kurtulu gosterdigi lutuf ama kisinin bunu Kabul edip etmemesi kendisine bagli) , Spirit focused (ruh merkezli - en azından hareketin baslangicinda), Genis anlamda kisisel yorum ve inanclar
Vaftiz	Buyukler, cocuklar
Kutsal Torenler	Vaftizim, Komünyon
Yönetim	Merkezi yönetim (Papazlar Piskopos (Bishop) tarafından atanır
Dini ayinler	Liturjik degil
Unluler	George Whitefield, William McKinley, George W. Bush, James Knox Polk, Ulysses S Grant, Rutherford B. Hayes, Rush Limbaugh, George McGovern, Harry Blackmun, Ralph Reed, Wil- liam Foxwell Albright, Zell Miller, Richard B. Russell, Johnny Isakson, Roy Barnes

Anglikan (Episkopal)

Anglican Church

Kurucusu:	William Tyndale, Thomas Cranmer, Henry VIII
Olusum:	Act of Supremacy 1534 İngiliz veya Anglikan Kilisesi kral kilisenin basi olarak kuruldu
Teolojik inanc ve pratikler	Evangelical (Evanjelik), "great liberty in nonessentials"(dinin ana esaslari disinda buyuk serbestlik) , Book of Common Prayer (gunluk dille yazilmis, anlasilabilir), Inanc ve gelenek hakimdir, "sufficiency of scripture" (Incilin yeterli olmasi), "Catholicism with a small 'c'" (Katolik miras ve kimligin Anglikan kilisesindeki hali)
Vaftiz	Buyukler, cocuklar
Komünyon	Dini olarak bir hikmeti var ama anlaşılması zor
Kutsal Torenler	Vaftizim, Komünyon
Yönetim	Hiyerarsı olarak Church of England - Canterbury nin başpiskoposu, Kral veya kralıce hiyerarsis; Episcopal Church is daha az merkeziyetci cemaat kendi din adamını atıyor
Dini ayinler	Liturjik (Roman Katolige cok benziyor)
Unluler	George Washington, Thomas Jefferson, James Madison, James Monroe, William Henry Harrison, John Tyler, Zachary Taylor, Franklin Pierce, Chester A. Arthur, Franklin Delano Roosevelt, Gerald Ford, George H. W. Bush, Leonidas Polk, Desmond TuTu

Baptist

Baptists

Influences

Anabaptists

Church of England

Seperatists

Calvinism

Olusum:	1609
Teolojik inanc ve pratikler	Evangelical (Evanjelik), evangelistic, typically Calvinist (gelenekçi din anlayışına göre değil de, Hristiyanlığın başlangıcındaki özüne göre düzenlemeyi), eschatological (usually premillennialist Hz.İsa'nın ikinci fiziksel olarak olacak)
Vaftiz	Buyukler, cocuklar
Kutsal Torenler	Vaftizim, Komünyon
Yönetim	Merkezi olmayan bir yapı
Dini ayinler	Liturjik degil
Unluler	Warren G. Harding, Harry S. Truman, Jimmy Carter, William Jefferson Clinton, Hillary Clin- ton

Evanjelik Kiliseler

Evanjelik sözcüğü ise daha çok Protestan Kilisesi'nin muhafazakâr kesimini nitelemek için kullanılır. Evanjelikler, ABD'yi kuran ve tutuculuğuyla bilinen Protestan mezhebi Puritenler'in devamıdır. Evanjelizm merkezli bu akımın mensuplarına ve zamanla liberal Protestanlar haricindeki tüm Protestanlar'a Evanjelik denmeye başlanmıştır (20. yüzyılın sonları, 21. yüzyılın başı). Ayrıca Martin Luther, reformları esnasında kurduğu kilise hareketi için bu ismi kullanmıştır. Bu nedenle Kıta Avrupası'nda Evanjelik sözcüğü, Protestan veya Lutherci olarak algılanır.

Tesekkurler
